

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 123/07-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. decembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta, zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť P. Z. P., ČR, zastúpeného advokátom JUDr. M. K., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: VP-150/93 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: VP-150/93 p o r u š e n é b o l o .

2. P. Z. primerané finančné zadost'učinenie n e p r i z n á v a .

3. Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Bratislave, p r i k a z u j e v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: VP-150/93 konať bez zbytočných prietáhov.

4. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície v Bratislave, j e p o v i n n é uhradiť P. Z. trovy konania v sume 5 302 Sk (slovom päťtisícristodva slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. K., Advokátska kancelária, K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 123/07-16 z 15. mája 2007 prijal na ďalšie konanie sťažnosť P. Z., P., ČR (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Bratislave (ďalej len „krajské riaditeľstvo“), v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS:VP-150/93.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie, pričom obvinenie mu bolo vznesené v roku 1993 uznesením vyšetrovateľa bývalého Mestského úradu vyšetrovania Policajného zboru Slovenskej republiky Bratislava (ďalej len „mestský úrad vyšetrovania“) sp. zn. ČVS:VP-150/93.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že uznesením Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru Slovenskej republiky Bratislava z 8. apríla 1997 bolo trestné stíhanie proti sťažovateľovi z dôvodu jeho neprítomnosti prerušené podľa ustanovenia § 173 ods. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) s týmto odôvodnením: „*Obv. Z. P. sa*

t. č. dlhodobo zdržuje v ČR a oficiálne by mal byť prihlásený v P., kde je však zapojený odkazovač a pošta sporadicky vyberaná. Na predvolanie k výsluchu obv. Z. nereaguje a účelovo sa výsluchu vyhýba.“

V tejto súvislosti sťažovateľ ďalej uviedol, že „*Vyšetrovateľom KÚV PZ Bratislava však po celú dobu vyšetrovania bola známa adresa sťažovateľa v ČR t. j. P., čo vyplýva i z uznesenia o prerušení trestného stíhania zo dňa 8. 4. 1997. Je paradoxné, že uznesenie bolo sťažovateľovi doručované i úspešne doručené na adresu P., ČR“.*

V priebehu vedeného trestného konania podľa vyjadrenia sťažovateľa bol na neho vydaný v roku 1996 príkaz na zatknutie, avšak „*Vzhľadom na to, že slovenské justičné orgány neodstránili vady predmetného zatýkacieho rozkazu v lehotách podľa čl. 16 Európskeho dohovoru o vydávaní zo dňa 13.12.1957, boli české orgány nútené vyvodit' neúčinnosť zatýkacieho rozkazu v súlade s príslušným Európskym dohovorom o vydávaní zverejnený ako oznámenie FMZV ČSFR č. 549/1992 Zb. Prípisom z leta roku 1999 oznámilo Ministerstvo spravodlivosti SR príslušným orgánom ČR, že nebude žiadať vydanie osoby sťažovateľa – na podklade predmetného prípisu príslušné orgány ČR vyvodili neúčinnosť zatykača“.* V roku 1999 bol na sťažovateľa vydaný „*nový medzinárodný príkaz na zatknutie“*, ktorý bol v roku 2002 „*podobne ako zatýkací rozkaz z roku 1996, zrušený Okresným súdom Bratislava I“*.

Sťažovateľ v sťažnosti poukázal tiež na to, že uznesením krajského riaditeľstva z 24. novembra 2004 vyšetrovateľ rozhodol o pokračovaní v trestnom stíhaní podľa ustanovenia § 173 ods. 3 Trestného poriadku s týmto odôvodnením: „*Nakoľko právny zástupca obvineného JUDr. M. K. listom zo dňa 27. 2. 2002, ktorý bol dňa 9. 2. 2004 doručený na KR PZ, oznamuje pobyt obv. Z. P. a žiada v trestnom konaní pokračovať, odpadli týmto dôvody prerušenia trestného stíhania ...“*. Podľa názoru sťažovateľa sa v trestnom stíhaní proti jeho osobe pokračovalo „*po viac ako 9 rokoch nečinnosti“*, pričom orgánom činným v trestnom konaní bola počas celej doby jeho adresa známa, a teda vyšetrovateľ z tohto dôvodu mal vo veci konať bez prerušenia trestného stíhania.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v predmetnej veci rozhodol nasledovným nálezom:

„Krajský úrad PZ Úrad justičnej a kriminálnej polície v Bratislave v trestnom konaní pod ČVS:VP-150/93 porušil právo P. Z., P., ČR, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR Slovenskej republiky a jeho právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd zakazuje ďalej pokračovať v porušovaní práva P. Z., P., ČR na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pokračovaním v trestnom konaní vedenom Krajským úradom PZ Úradom justičnej a kriminálnej polície Bratislava pod ČVS:VP-150/93.

P. Z. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 100.000,-Sk, ktoré je povinné mu KR PZ Úrad justičnej a kriminálnej polície v Bratislave vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.

P. Z. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú je povinné KR PZ Úrad justičnej a kriminálnej polície v Bratislave vyplatiť jeho právnemu zástupcovi do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

Na základe výzvy ústavného súdu z 29. mája 2007 sa k sťažnosti vyjadrilo krajské riaditeľstvo prostredníctvom jeho riaditeľa. V liste sp. zn. ČVS: VP-150/93 z 22. júna 2007 doručenom 2. júla 2007 oznámil ústavnému súdu, že súhlasí s prerokovaním sťažnosti sťažovateľa bez nariadenia ústneho pojednávania, jeho súčasťou bol aj spisový materiál týkajúci sa trestnej veci sťažovateľa .

Krajské riaditeľstvo v uvedenom liste predložilo podrobné vyjadrenie nadväzujúce na jednotlivé body sťažovateľovej argumentácie. Vo vyjadrení okrem iného uviedlo: *„V priebehu rokov 1995-1996 vyšetrovateľ rozšíril obvinenému Z. obvinenie za ďalšie skutky a v prípade, že obvinenie vznieslo OO PZ Košice, vyšetrovateľ MÚV spojil veci na spoločné konanie (za niektoré vznášalo obvinenie OO PZ Košice na základe pokynu prokurátora – Košický vyšetrovateľ pôvodne TS odmietol no prokurátor zrušil uznesenie a odmietnutí a dal pokyn vzniesť) – na základe toho sa vyšetrovanie rozrástlo na 20 skutkov,*

čo značne sťažovalo rýchle ukončenie veci. Vyšetrovateľ však vec riadne zadokumentoval až na chýbajúce výsluchy za 3 pošk. firmy kde boli podané len vysvetlenia a obv. Z., ktorý sa vyhýbal TS pobytom v ČR a nepreberaním zásielok, nedostavovaním sa k výsluchom, nenahlásením Pražskej adresy, ktorú sa bývalý vyšetrovateľ podľa svojho vyjadrenia (viď žiadosť o podanie návrhu na vydanie zatýkacieho rozkazu zo dňa 5.6.1996) dozvedel až na základe iniciatívy poškodených firiem.

8.4.1997 – vyšetrovateľ prerušil TS podľa § 173/1 TP nakoľko pre neprítomnosť obvineného nebolo možné vec náležite objasniť. Táto nemožnosť vec náležite objasniť spočívala v tom, že obvinený sa na výsluchy nedostavoval, nebolo možné sa s ním skontaktovať a dohodnúť na termíne výsluchu – nakoľko, ako uvádza bývalý vyšetrovateľ mal na pražskej adrese zapnutý odkazovač. Dožiadanim neskôr realizovala výsluchy Polície ČR, avšak v spise sú doložené potvrdenia o PN obvineného Z. (v čase keď mal byť vypočúvaný), tieto PN neustále predlžoval v závislosti od ďalších predvolávaní k výsluchu, príp. jeho obhajkyňa oznámila českému vyšetrovateľovi, že Z. sa k výsluchu nedostaví, lebo je pracovne mimo Prahy a pod. Tak napr. dňa 5.9.1996 píše obvinený Z. vyšetrovateľovi, že nepríde na úkon konaný 13.9.1996 pre neodkladné pracovné záležitosti, dňa 26.9.1996 píše Z. ospravedlnenie, že predvolanie na výsluch na 27.9.1996 prevzal dňa 25.9.1996, ale sa nedostaví lebo je PN a pod.

Z uvedeného je zrejmé, že vyšetrovateľ vedel o adrese sťažovateľa v ČR, avšak dôvodom prerušenia TS bola skutočnosť, že obvinený Z. sa nedostavoval na výsluchy a preto bez jeho výsluchov k predmetným skutkom a následnému prevereniu jeho výpovedi, nebolo možné vec náležite objasniť. Preto bol na obvineného vydaný dňa 9.5.1995, 21.9.1995 a 19.5.1999 zatykač a pre rýchle objasnenie vyšetrovania bolo žiadúce realizovať vec väzobne (vtedy by vyšetrovateľ nemal problém vo väzbe obvineného Z. kedykoľvek vypočuť) avšak sudca prepustil obvineného Z. zo zadržania dňa 6.10.1995 po jeho zadržení zo dňa 5.10.1995, a tým znemožnil OČTK vykonávajúcemu vyšetrovanie objasniť vec v primeranej lehote, nakoľko obvinený Z. sa po prepustení opätovne vyhýbal výsluchom – napr. –úradný záznam z Polície ČR – obvinený Z. je stále PN, povedala vyšetrovateľovi obhajkyňa obvineného Z., správa o povesti z ČR – susedka povedala, že obvineného P. Z. už cez rok nevidela ...“.

V podaní doručenom ústavnému súdu 19. novembra 2007 súhlasil s upustením od ústneho pojednávania vo veci samej aj sťažovateľ.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj s obsahom trestného spisu týkajúceho sa posudzovaného prípravného konania dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že spisový materiál predložený krajským riaditeľstvom bol nekompletný, chronologický neusporiadaný, čo sťažovalo jeho preskúmanie a v niektorých prípadoch vylučovalo možnosť preveriť ústavným súdom niektoré tvrdenia strán.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní teda vychádzal z dostupného obsahu na vec sa vzťahujúceho spisu, zo sťažnosti a k nej priložených písomností, ako aj z vyjadrení účastníkov konania, pričom zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Dňa 15. júla 1993 vyšetrovateľ mestského úradu vyšetrovania podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).

V ďalšom období pokračovalo trestné stíhanie sťažovateľa vedené na mestskom úrade vyšetrovania plynulým spôsobom až do prerušenia trestného stíhania (8. apríl 1997) s tým, že

- 10. septembra 1993 vyšetrovateľ mestského úradu vyšetrovania podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol sťažovateľovi obvinenie pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona,

- 28. januára 1994 vyšetrovateľ mestského úradu vyšetrovania oboznámil sťažovateľa s výsledkami vyšetrovania a súčasne spracoval podľa § 166 ods. 7 Trestného poriadku „záverečnú správu obsahujúcu návrh na podanie obžaloby podľa § 176 ods. 1 Trestného poriadku“ proti sťažovateľovi,

- 4. júla 1994 podal prokurátor Mestskej prokuratúry Bratislava na sťažovateľa obžalobu pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona,

- 27. septembra 1994 Mestský súd Bratislava uznesením rozhodol o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie podľa § 188 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku,

- 9. mája 1995 Obvodný súd Bratislava 1 podľa § 69 ods. 1 Trestného poriadku vydal príkaz na zatknutie sťažovateľa,

- 26. mája 1995 vyšetrovateľ mestského úradu vyšetrovania vzniesol sťažovateľovi obvinenie pre pokračujúce trestné činy podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona a sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 3 písm. d) Trestného zákona uznesením sp. zn. ČVS:VP-150/93,

- 18. septembra 1995 vyšetrovateľ mestského úradu vyšetrovania podľa § 23 ods. 3 Trestného poriadku uznesením sp. zn. ČVS:VP-150/93 spojil na spoločné konanie trestnú vec sťažovateľa stíhaného na základe uznesenia vyšetrovateľa Obvodného úradu vyšetrovania Policajného zboru Slovenskej republiky Košice II sp. zn. ČVS:VP-2104/94 z 23. marca 1995 pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 2 Trestného zákona s trestnou vecou sťažovateľa stíhaného na základe uznesenia vyšetrovateľa mestského úradu vyšetrovania z 10. septembra 1993 sp. zn. ČVS:VP-150/93 pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona ,

- 19. septembra 1995 vyšetrovateľ mestského úradu vyšetrovania podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku uznesením sp. zn. ČVS:VP-150/93 vzniesol sťažovateľovi obvinenie pre trestný čin zvýhodňovania veriteľa podľa § 256a ods. 1 a 3 Trestného zákona a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona,

- 21. septembra 1995 sudca Obvodného súdu Bratislava 1 podľa § 376 Trestného poriadku vydal zatýkací rozkaz pre vyžiadanie z cudziny,

- 2. októbra 1995 vyšetrovateľ mestského úradu vyšetrovania vzniesol sťažovateľovi obvinenie podľa § 160 ods. 1 a 4 Trestného poriadku pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona,

- 6. októbra 1995 Obvodný súd Bratislava 1 vypočul zadržaného obvineného (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľa, pozn.) a rozhodol o jeho prepustení na slobodu,

- 4. novembra 1996 Obvodný súd Bratislava 1 vydal zatýkací rozkaz sp. zn. 3 Nt 393/96,

- 29. novembra 1996 vyšetrovateľ Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru Bratislava (ďalej len „krajský úrad vyšetrovania“) podľa § 160 ods. 1 a 4 Trestného poriadku uznesením sp. zn. ČVS:VP-150/93 vzniesol sťažovateľovi obvinenie pre trestný čin zvýhodňovania veriteľa podľa § 256a ods. 1 a 3 Trestného zákona,

- 8. apríla 1997 vyšetrovateľ krajského úradu vyšetrovania podľa § 173 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie proti sťažovateľovi prerušil.

V období od prerušenia trestného stíhania až do rozhodnutia vyšetrovateľa krajského riaditeľstva uznesením podľa § 173 ods. 3 Trestného poriadku z 24. novembra 2004 o pokračovaní v trestnom stíhaní sťažovateľa mestský úrad vyšetrovania nevykonával vyšetrovacie úkony.

V nasledujúcom období boli vo veci uskutočnené tieto úkony:

- 8. decembra 2004 podal sťažovateľ proti uzneseniu krajského riaditeľstva z 24. novembra 2004 sťažnosť,

- 27. decembra 2004 Krajská prokuratúra v Bratislave sťažnosť sťažovateľa z 8. decembra 2004 zamietla ako nedôvodnú podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku,

- 23. mája 2005 Krajská prokuratúra v Bratislave vrátila spisový materiál týkajúci sa trestnej veci sťažovateľa krajskému riaditeľstvu,

- 17. januára 2007 krajské riaditeľstvo predložilo Krajskej prokuratúre v Bratislave „žiadost' o poskytnutie právnej pomoci – ČR“, ktorú mu táto 28. februára 2007 vrátila „ako predčasnú“ s určenými pokynmi na vyšetrovanie,

- 4. mája 2007 krajské riaditeľstvo zaslalo Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky „žiadost' o podanie správy o štátnom občianstve“, na ktorú bola doručená odpoveď 17. mája 2007,

- 22. mája 2007 krajské riaditeľstvo zaslalo Prezídium Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu medzinárodnej policajnej spolupráce, Národná ústredňa Interpol „*žiadosť o zistenie trv. pobytu a štát. občianstva*“, ktoré mu doručilo odpoveď 3. septembra 2007,
- 27. júla 2007 Krajské riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Košice (ako dožiadaný úrad) uskutočnil výsluch svedka,
- 2. augusta 2007 Krajské riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Košice (ako dožiadaný úrad) uskutočnil výsluch svedka,
- 3. augusta 2007 Krajské riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Košice (ako dožiadaný úrad) uskutočnil výsluch svedka.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v trestnom konaní prípravnom, na rozdiel od trestného konania súdneho, je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba stíhaná na základe uznesenia o vznesení obvinenia proti nej. Právna neistota sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby alebo navrhne, v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní, iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania (IV. ÚS 210/04, II. ÚS 325/06).

Trestný poriadok predpokladá, že v prípravnom konaní môže dochádzať aj k priedňhom. Preto je v § 167 Trestného poriadku ustanovené, že obvinený a poškodený majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby boli odstránené priedňahy vo vyšetrovaní alebo závady v postupe vyšetrovateľa alebo policajného orgánu. Žiadosť nie je viazaná lehotou. Túto žiadosť, ktorú treba prokurátorovi ihneď predložiť, musí prokurátor bez meškania vybaviť. O výsledku preskúmania musí byť žiadateľ upovedomený.

Otázku existencie zbytočných priedňahov v trestnom konaní prípravnom a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd skúma vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a preto aj v trestnej veci sťažovateľa preskúmal skutkovú a právnu zložitost' veci sťažovateľa (1), správanie sťažovateľa v priebehu prípravného konania (2) a napokon aj postup krajského riaditeľstva (3).

1. Posudzovaná trestná vec sa zakladá na trestnom stíhaní sťažovateľa pre dvadsať skutkov, z ktorých každý má odlišný skutkový základ, prevažná väčšina skutkov má rovnakú právnu kvalifikáciu (trestné činy podvodu podľa § 250 Trestného zákona), okrem nich sa trestné stíhanie vedie aj pre skutky spadajúce pod právnu kvalifikáciu sprenevery podľa § 248 Trestného zákona a zvýhodňovania veriteľa podľa § 256a Trestného zákona.

Ústavný súd je toho názoru, že vzhľadom na množstvo skutkov, ktoré sú predmetom trestného stíhania, a s tým súvisiacou potrebou rozsiahleho dokazovania (vypočutie svedkov, svedkov poškodených, zadováženie písomných podkladov, zabezpečenie znaleckých posudkov, vypočutie sťažovateľa a pod.) je potrebné vec hodnotiť ako skutkovo zložitú, spojenú s časovou náročnosťou procesného postupu.

Právnu zložitost' trestnej veci sťažovateľa ústavný súd nezistil, pretože právne posúdenie skutkov je súčasťou štandardnej rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a modalita tohto posudzovania sú vysvetlené v rozsiahlej judikatúre.

2. Pri posudzovaní druhého kritéria používaného pre hodnotenie prípadných zbytočných prietahov v konaní ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľa veľmi výraznou, resp. prevažujúcou mierou prispelo k neprimeranej celkovej dĺžke konania. Možno konštatovať, že sťažovateľ svojím správaním sťažoval postup v prípravnom konaní (či už z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov). Sťažovateľ z ôsmich určených výsluchov sa zúčastnil len na prvých dvoch. Nasledujúcich šiestich výsluchov sa nezúčastnil (v troch prípadoch ospravedlnil svoju neúčasť objektívnym dôvodom – práceneschopnosťou, v dvoch prípadoch subjektívnymi dôvodmi – pracovnou zaneprázdnenosťou a oneskoreným prevzatím predvolania, v jednom prípade svoju neúčasť vôbec neospravedlnil). Z dostupného spisového materiálu ústavný súd zistil, že viaceré zásielky doručované sťažovateľovi na adresu jeho trvalého pobytu v ČR boli poštou vrátené späť adresátovi (krajskému riaditeľstvu). Vo svojej sťažnosti sťažovateľ uvádza, že uznesenie o prerušení trestného stíhania z 8. apríla 1997 mu bolo „úspešne doručené“, sťažovateľ teda vedel o zákonnej prekážke prerušenia konania, ktorou bola v zmysle uvedeného uznesenia jeho neprítomnosť. Mal teda možnosť vyvrátiť dôvodnosť prerušenia trestného stíhania (napr. podaním opravného prostriedku proti uvedenému uzneseniu, ako aj následnou žiadosťou o výsluch jeho osoby), on však ostal pasívny (až 27. februára 2002 podaním adresovaným Krajskej prokuratúre v Bratislave namietať prostredníctvom obhajcu nedôvodnosť prerušenia, uvedená písomnosť však bola krajskému riaditeľstvu doručená až 9. februára 2004).

3. Postup krajského riaditeľstva v období rokov 1993 až do 8. apríla 1997 možno hodnotiť ako plynulý, bez výskytu období nečinnosti alebo neefektívnej činnosti. Uznesením z 8. apríla 1997 bolo trestné stíhanie prerušené z dôvodu neprítomnosti obvineného (sťažovateľa) až do 24. novembra 2004, keď vyšetrovateľ krajského riaditeľstva rozhodol o pokračovaní v trestnom stíhaní. Prerušenie konania, kým nedôjde k odpadnutiu prekážky postupom predvídaným zákonom znamená, že sa nemôžu v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov (účastníka). Ako bolo uvedené v bode 2, sťažovateľ nevyvracal dôvodnosť prerušenia trestného stíhania. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku

existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako je to v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prieskany v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02).

Obdobie od 27. decembra 2004 (keď Krajská prokuratúra v Bratislave zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o pokračovaní v trestnom stíhaní z 24. novembra 2004) do 17. januára 2007 (keď krajské riaditeľstvo predložilo Krajskej prokuratúre v Bratislave „žiadost' o poskytnutie právnej pomoci“) predstavujúce dva roky považuje ústavný súd za obdobie zavinenej nečinnosti, počas ktorého krajské riaditeľstvo nevykonalo žiaden relevantný procesný úkon, bez existencie zákonnej prekážky. Kvalifikuje ho teda ako zbytočné prieskany znamenajúce porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (1. bod výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vychádzajúc z toho, že prípravné konanie pred krajským riaditeľstvom nebolo ku dňu rozhodovania ústavného súdu skončené, bolo potrebné prikázať krajskému riaditeľstvu v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: VP-150/93 konať bez zbytočných prieskany (3. bod výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 citovaného článku ústavy boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk.

Ústavný súd pri rozhodovaní tejto otázky zohľadnil okolnosť, že v rámci celkovej dĺžky prípravného konania (ktorá ku dňu podania ústavnej sťažnosti predstavuje takmer 12 rokov) doba zistených zbytočných prieskany v prípravnom konaní vedenom krajským

riaditeľstvom predstavuje dobu dvoch rokov. Rovnako bral do úvahy aj popísané okolnosti týkajúce sa správania sťažovateľa, ktorý svojím správaním prispel k celkovej neprimeranej dĺžke prípravného konania. Tieto východiska viedli ústavný súd k rozhodnutiu o nepriznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktorých výšku nevyčíslil.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, v zásade nie je oceneľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2005 v konaní pred ústavným súdom predstavuje sumu 2 501 Sk a hodnota režijného paušálu je 150 Sk.

V súlade s týmito ustanoveniami ústavný súd vyčíslil trovy konania ako súčet odmeny za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2005 (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súde) vrátane režijného paušálu ($2 \times 2\,501 \text{ Sk} + 2 \times 150 \text{ Sk} = 5\,302 \text{ Sk}$). Náhrada trov konania v predmetnej veci vypočítaná podľa platnej právnej úpravy teda predstavuje celkovú sumu 5 302 Sk.

Na základe uvedeného ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 5 302 Sk (4. bod výroku tohto nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2007